

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

Tütün Eksperleri Derneği'nin 2018 Tütün Raporuna göre Türkiye oryantal tütün üretiminde yıllar itibarı ile rekolte değişimleri olmakla beraber 185 bin tonluk Dünya Oryantal Tütün pazarının yaklaşık yüzde 32'sine sahiptir.

Ülkemizde tütün üretimi sözleşmeli üretim modeli ile gerçekleştirilmektedir. 2018 yılında sözleşmeli üretim yapan 56 bin üretici 943.000 dekar alanda yurt genelinde 82,5 milyon kilogram tütün üretmiştir. Aynı zamanda sözleşmesiz olarak üretilen ve kayıtlara geçen 11 milyon kilogram tütün ile birlikte yurt genelinde toplam tütün rekoltesi 93,5 milyon kilogram olarak gerçekleşmiştir. 4733 Sayılı yasanın çıktığı günden bugüne aradan geçen 15 yılda tütün üretimi rakamlarla ifade edilecek olunursa; 2002 ürün yılında 405 bin olan tütün üreticisi sayısı 2018 yılı itibarıyla %86 azalarak 56 bine, tütün üretimi ise 2002 ürün yılında 159.521 tondan %48 azalarak 2018 yılında 82.500 ton civarına gerilemiştir. Tütünün fındık ve üzümünden sonra Türkiye'nin en önemli ihracat ürünü olduğunun belirtildiği raporda 2006-2017 aralığında ihracatın değer bazında %28,9 gerilerken ithalatın ise %106,7 yükselmesine dikkat çekilmiştir. Raporda 2006'da 497 milyon dolar olan tütün ihracatı, 2017'de 353 milyon dolara aynı dönem aralığında ithalat ise 253 milyon dolardan 523 milyon dolara çıktı. Yalnızca 2017'de 353 milyon dolarlık ihracata karşılık 522,7 milyon dolarlık tütün ithalatı yapıldı ifadeleri kullanıldı.

Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde yaşayan halkın %70'i tütün üretimi ile geçinmektedir. İlçede 2017 yılında yaklaşık 16 bin dekar tütün ekilirken, bu oran ürünün çiftçinin elinde kalmasından dolayı 2018 yılında %80 oranında azalmıştır. Bütün maliyetlerin %100'ün üzerinde artmasından dolayı ekilen ürün miktarında azalma, ekilen arazilerin boş bırakılması sorunları ortaya çıkmıştır. Binlerce dönüm arazi ekilemediğinden dolayı çiftçilerin bankalara, esnafa olan borçları artık ödenemeyecek seviyelere ulaşmıştır.

Bu bağlamda;

1. Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde 2018 yılında %80 oranında azalmış olmasının nedeni nedir? Burada tütün üretiminin azaltılması bakanlığınızın planlanması dahilinde mi

olmuştur yoksa iklim ve piyasa koşullarından kaynaklı bir nedenlerden dolayı mı söz konusu azalma olmuştur?

2. Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde tütün üretimin artırılması ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?
3. Bakanlığınızca Tütün üreticilerine yönelik planlı bir desteğiniz var mıdır? Varsa 2018 ve 2019 yılı Temmuz ayı itibariyle tütün üreticilerine ne kadar destek ödemesi yapılmıştır? Çiftçilerin yaşadığı mağduriyetler ile ilgili ek bir destek planınız var mıdır?
4. Türkiye'deki sigara fabrikalarında üretilen sigaralarda yüzde kaç oranında yerli tütün kullanılmaktadır?
5. "Adıyaman'da tütünde katma değer odaklı yatırım çalışmaları yapacağınızı" ifade ederken bu konuda nasıl bir yatırım yapmayı planlıyorsunuz? Bakanlığınızca bu konuda yapılmış somut bir çalışma var mıdır? Varsa bu çalışmaların kapsamı nedir?
6. Türkiye'de yabancı sermayeli tütün ve tütün ürünleri satışı, üretimi ve ithalatı yapan %50 ve üzeri kaç yabancı sermayeli şirket bulunmaktadır? Bu şirketlerin Türkiye'deki tütün ve tütün ürünleri piyasasındaki hakimiyet oranı yüzde kaçtır?
7. Türkiye'de 2018 ve 2019 yılı Temmuz ayı itibariyle toplam kaç adet sigara üretimi yapılmıştır? Bu sigaralardan kaç tanesi iç piyasaya yönelik olup bunlardan kaç tanesi yerli tütünden üretilmiştir? Üretilen sigaralardan kaç tanesi ihraç edilmiştir? İhraç ile birlikte bu üretimin toplam hasılası ne kadardır? Tütün ihracatının artırılması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?
8. Türkiye'de 2018 ve 2019 yılı Temmuz ayı itibariyle toplam kaç adet sigara ithal edilmiştir? Söz konusu ithalatın maliyeti ne kadardır? İthalattan ne kadar vergi geliri elde edilmiştir?
9. 2018 ve 2019 Temmuz ayı itibariyle kaç ton tütün ile birlikte ne kadar ve hangi tür tütün ürünü ithal edilmiştir?
10. Tütün ve tütün ürünlerinin ithalatında hangi ürünlerden gümrük vergisi alınmamaktadır?
11. Tütün ve tütün ürünlerinden gümrük vergisi alınmaması yerli tütün üretimini azalmasını etkilediğine göre söz konusu bu uygulamadan yerli üretimin etkilenmemesi için nasıl bir tedbir almayı planlıyorsunuz?